

การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิ
โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*

CURRICULUM DEVELOPMENT TO ENHANCE WRITING OF KANJI
CHARACTERS USING MEMORY MODEL AND MORPHING TECHNIQUES
FOR GRADE 11 STUDENTS

วิชมากรณ์ ยศวรงค์เรื่อน, Didchamakorn Yodwongruan
เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์, Kedthip Sirichaisin
สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Program of Curriculum and instruction, Lampang Rajabhat University
E-mail : didchamakron1987@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก จำนวน 10 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ญ 30210 ภาษาญี่ปุ่น อ่าน-เขียน 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) เอกสารประกอบหลักสูตรฯ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนอักษรคันจิ วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

---

* Received 5 July 2021; Revised 29 November 2021; Accepted 7 December 2021

ผลการวิจัยพบว่า

1) หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 7) แนวทางและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 8) สื่อการเรียนรู้ 9) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร 10) เงื่อนไขของการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.58)

2) นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 83.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนทำคะแนนได้สูงกว่าเกณฑ์ทุกคน

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร, การเขียนอักษรคันจิ, รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ, เทคนิคมอร์ฟิง

Abstract

The objectives of this article aimed 1) to construct the curriculum development to enhance writing of Kanji characters using memory model and morphing techniques for grade 11 students and 2) to study the results of using curriculum development to enhance writing of Kanji characters using memory model and morphing techniques for grade 11 students. The samples size were 10 students who studied in grade 11 of Sappawittayakom School in Tak Province. They studied Japanese Reading and Writing 4 in the second semester of academic year 2020. The method used was the purposive sampling. The instruments used in this study were 1) curriculum development to enhance writing of Kanji characters using memory model; 2) morphing techniques for grade 11 students, supplementary documents relating to the curriculum which were created by the researcher; and 3) the proficiency test of writing Kanji

characters containing 30 item. The statistics used in the analysis were the percentage, the average and standard deviation.

The results of research were as follows :

1) The curriculum development to enhance writing of Kanji characters using memory model and morphing techniques for grade 11 students had 10 factors : 1) background and significance of curriculum 2) curriculum principles 3) curriculum goals 4) competencies of learners 5) desired characteristics 6) curriculum structures 7)course syllabus and teaching methods 8) instructional media 9) curriculum assessment and evaluation and 10) conditions of using curriculum. The result of curriculum quality inspected by the experts revealed high level of the curriculum's suitability. ($\bar{x}$ = 4.33, S.D. = 0.58)

2) The students who studied the curriculum development to enhance writing of Kanji characters using memory model and morphing techniques for grade 11 students had the post-test scores higher than the rubric score of 70 percent, accounted for 83.66 percent. When considered individually, all students got scores higher than the rubric score.

Keywords : Curriculum Development, Writing Kanji Characters, Memory Model, Morphing Techniques

บทนำ

ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในประเทศไทย ช่วงเวลาประมาณ 80 ปีที่ผ่านมา (Matsui Yoshikazu, 1999, p. 50) และการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่สองในฐานะภาษาต่างประเทศนับเป็นเรื่องที่ยากที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนภาษาญี่ปุ่นในช่วงระยะเวลาอันสั้น ปัญหาหนึ่งอาจจะมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมทางภาษา ทั้งในเรื่องของตัวอักษร การออกเสียง และไวยากรณ์ (สมพร โกมารทัต, 2548, น. 5) ในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นสิ่งที่ขาดไม่ได้คือการเรียนอักษรคันจิ ซึ่งอักษรคันจิเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความเข้าใจในความหมาย ไวยากรณ์ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ อักษรคันจิในแต่ละตัวจะแสดงศัพท์ที่มีพยางค์เดียว หรือหลายพยางค์ มีเสียงอ่านเฉพาะที่มีกฎเกณฑ์ เขียนยาก และจดจำได้ยาก คำศัพท์แต่ละคำมีทั้งคำพ้องรูปและคำพ้องเสียงอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าอักษรคันจิเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่ความเข้าใจในภาษาญี่ปุ่นอย่างลึกซึ้ง หากไม่เข้าใจความหมายของอักษรคันจิอาจจะทำให้ผู้เรียนมีการสื่อสารผิดพลาดได้ (กิตติกาญจน์ รัตนพิทักษ์, 2557, น.7)

แนวทางในการส่งเสริมทักษะการเขียนอักษรคันจิให้กับผู้เรียนเพื่อที่จะนำความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับไปใช้ในการประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้เกิดความสามารถในการเขียนอักษรคันจิได้คือการมีหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิ ซึ่งทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของทาบาจะให้เห็นความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรทุกขั้นตอน ตั้งแต่การสำรวจความต้องการ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การเลือกเนื้อหา การจัดเนื้อหา การเลือกประสบการณ์เรียนรู้ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผล (Taba Hilda, 1962, p. 10)

สภาพการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก ที่ผ่านมา พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการจดจำอักษรคันจิ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่น่าสนใจต่อการเรียนอักษรคันจิ จนทำให้ผลการเรียนและความสนใจที่อยากจะเรียนภาษาญี่ปุ่นลดน้อยลง เพราะอักษรคันจินั้น มีลักษณะรูปร่างที่แตกต่างไปจากอักษรในภาษาไทยอย่างสิ้นเชิง ในขณะที่เดียวกันครูผู้สอนยังเน้นให้ผู้เรียนจดจำอักษรคันจิด้วยวิธีการ ชีดเขียน และคัดซ้ำไปซ้ำมาซึ่งไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความจำระยะยาว ถึงแม้ผู้เรียนจะเคยเรียนอักษรคันจิมาหรือสามารถจดจำได้แต่อาจจะลืมไปภายในระยะเวลาอันสั้นทำให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับที่สูงขึ้น

จากความเป็นมาของปัญหาและความสำคัญตามลำดับที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้มีความสนใจที่จะนำหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Joice & Weil, 1966, pp. 209-231 ; อ้างถึง

ใน ทิศนา แชมมณี, 2557, น. 46-47) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้ดี และได้นาน ซึ่งอาศัยหลัก 6 ประการ ประกอบด้วย 1) การตระหนักรู้ 2) การเชื่อมโยง กับสิ่งที่รู้แล้วหรือจำได้ 3) ระบบการเชื่อมโยง 4) การเชื่อมโยงที่น่าขบขัน 5) ระบบการใช้คำทดแทน 6) การใช้คำสำคัญ โดยมีกระบวนการสอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การสังเกตหรือศึกษาสาระอย่างตั้งใจ ขั้นที่ 2 การสร้างความเชื่อมโยง ขั้นที่ 3 การใช้จินตนาการ และขั้นที่ 4 การฝึกใช้เทคนิคต่าง ๆ ซึ่งในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคมอร์ฟฟิงหรือเทคนิคการเปลี่ยนแปลงรูปร่างรูปลักษณะหรือเป็นเทคนิคการหลอมภาพจากภาพหนึ่งสู่ภาพอีกหนึ่ง ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านการมองเห็นและจินตนาการที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเห็นภาพในลักษณะที่มีการเปลี่ยนแปลงผสมผสานมาเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการเขียนอักษรคันจิ เนื่องจากอักษรคันจิมีต้นกำเนิดมาจากรูปภาพการเชื่อมโยงอักษรจากรูปภาพจะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการจินตนาการและการจดจำได้ดียิ่งขึ้น (Kobayashi, 2010, pp. 99-111) ผู้วิจัยเชื่อว่ากิจกรรมดังกล่าวจะเป็นเทคนิควิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อที่จะพัฒนาความสามารถด้านการเขียนอักษรคันจิของผู้เรียนและก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้ดีและได้นานได้เรียนรู้กลวิธีการจำจะสามารถแก้ปัญหาคณในการเขียนอักษรคันจิได้ (สุโท เจริญสุข, 2515, น. 72-75)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟฟิงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟฟิงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) ใช้แบบแผนการทดลองแบบศึกษากลุ่มเดียววัดหลังการทดลอง (The One Group Posttest Only Design or One – Shot Case Study) (ปรีชา เนาวีเย็นผล, 2544, น. 154)

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา ญ 30210 ภาษาญี่ปุ่นอ่าน-เขียน 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาจากเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. เอกสารประกอบหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนอักษรคันจิ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ ทาบา (Taba Hilda, 1962, p. 10) ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล
2. ศึกษาบริบทต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อนำประเด็นต่าง ๆ มาจัดเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และกำหนดประเด็นในการพัฒนาหลักสูตร
3. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำของและเทคนิคมอร์ฟิง เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการของหลักสูตร
4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยศึกษาจากเอกสาร ดังนี้ 1) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 3) หนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับอักษรคันจิเพื่อนำมากำหนดเป็นเนื้อหาซึ่งเนื้อหาของหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หมวดอักษรคันจิที่เกี่ยวกับอาหาร จำนวน 4 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หมวดอักษรคันจิที่เกี่ยวกับร่างกาย จำนวน 4 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หมวดอักษรคันจิที่เกี่ยวกับธรรมชาติจำนวน 4 ชั่วโมง และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หมวดอักษรคันจิที่เกี่ยวกับคนสัตว์ สิ่งของ จำนวน 4 ชั่วโมง ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

5. สังเคราะห์วิธีการวัดและประเมินผลความสามารถในการเขียนอักษรคันจิเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนผู้วิจัยเลือกวิธีการวัดและประเมินผลเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนอักษรคันจิ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดอัตนัย

6. ร่างหลักสูตรตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ไว้ โดยมี 10 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 7) แนวทางและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 8) สื่อการเรียนรู้ 9) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร 10) เงื่อนไขของการนำหลักสูตรไปใช้

7. ร่างเอกสารประกอบหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) คำชี้แจงการใช้หลักสูตร 2) คำแนะนำสำหรับครูผู้สอน 3) คำแนะนำสำหรับผู้เรียน 4) แผนการดำเนินงานตามหลักสูตร 5) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ 6) หน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตร 7) แผนการจัดการเรียนรู้

8. นำหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคออร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรโดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 และผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.58)

9. นำเอกสารประกอบหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคออร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตรโดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 และผลประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.68)

10. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนอักษรคันจิซึ่งเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 50 ข้อ จากนั้นนำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องของระดับความคิดเห็น (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามและตัวเลือกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและคัดเลือกแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนอักษรคันจิให้เหลือ 30 ข้อ และผลประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

11. ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟिंगสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนอักษรคันจิเป็นรูปเล่มสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟिंग สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 16 ชั่วโมง

2. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟिंग สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครบทั้ง 16 ชั่วโมง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนอักษรคันจิ จำนวน 30 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานโดยหาค่าค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟिंग สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিং สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1. ผลการสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিংสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หลักสูตรที่สร้างขึ้น คือ หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিংสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 7) แนวทางและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 8) สื่อการเรียนรู้ 9) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร และ 10) เงื่อนไขของการนำหลักสูตรไปใช้

2. ผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিং สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিং สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ในภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านหลักการของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.49) ส่วนด้านที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ด้านโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.49) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านเงื่อนไขในการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.49) ด้านความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.72) ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.62) ด้านแนวทางจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.66) ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.75) และด้านการวัดและประเมินผลของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.80)

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিং สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ความสามารถในการเขียนอักษรคันจิของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিং สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสามารถในการเขียนอักษรคันจิของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিং สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 (n=10)

จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย (ร้อยละ)	เกณฑ์ที่ใช้เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน (ร้อยละ)	ผลการเปรียบเทียบ
10	30	25.10	1.91	83.66	70.00	สูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนสอบวัดความสามารถในการเขียนอักษรคันจิหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนทำคะแนนได้สูงกว่าเกณฑ์ทุกคน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างหลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিং สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟিং สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 6) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 7) แนวทางและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 8) สื่อการเรียนรู้ 9) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร 10) เงื่อนไขของการนำหลักสูตรไปใช้

เมื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิค มอร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมสอดคล้องในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผ่านกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบ่า (Taba, 1962, p. 10) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนคือ 1) การวินิจฉัยความต้องการ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ และ 7) การวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการเลือกเนื้อหาและการจัดองค์ประกอบของเนื้อหา หากเนื้อหา มีประโยชน์ มีองค์ประกอบน่าสนใจ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับธำรง บัวศรี (2542, น. 231-232) ที่ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกเนื้อหาไว้ว่า สิ่งที่จะนำมากำหนดเป็นเนื้อหาควรมีประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ทันทีและจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในระยะยาว

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

จากผลการทดลองใช้หลักสูตรส่งเสริมการเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีผลคะแนนสอบวัดความสามารถในการเขียนอักษรคันจิหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.66 ที่ปรากฏเช่นนี้เนื่องมาจากการสอนเขียนอักษรคันจิโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิคมอร์ฟิง มีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจดจำ การจินตนาการ ด้วยกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ และได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยการควบคุม กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ใช้สื่อที่น่าสนใจ ดูแลและเอาใจใส่ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด มีการยกตัวอย่างในการสาธิตและสื่อความหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้ดี และได้نانได้เรียนรู้กลวิธีการจำ โดยมีกระบวนการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกายพริก จักพันธุ์ (2552, น. 65) ได้ทำการวิจัยการออกแบบภาพเคลื่อนไหวเพื่อการจำอักษรคันจิพบว่าอักษรคันจิมากกว่าร้อยละ 80 มีประสิทธิภาพดีทั้งในด้านการรับรู้และการจดจำ โดยร้อยละ 84.17 ของตัวอักษรทั้งหมดเข้าใจตัวอักษรได้ง่าย และร้อยละ 80.83 ของอักษรคันจิทั้งหมดจดจำง่ายและเห็นว่ามันน่าสนใจในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำเทคนิคมอร์ฟิงซึ่งเป็นเทคนิคการผสมผสานภาพให้ดูสมจริงเปลี่ยนจากรูปหนึ่งเป็นอีกรูปหนึ่งอย่างแนบเนียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ทางการมองเห็น

ของมนุษย์ สะท้อนให้เห็นภาพจินตนาการ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและสนุกสนานเพลิดเพลิน ตลอดทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและจดจำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนภลักษณ์ ตั้งอรุณศิลป์ (2559, น. 59) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาการจำอักษรจีนโดยใช้เทคนิคมอร์ฟিং ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .053 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรานนท์ กำแพงแก้ว (2553, น. 57) ที่ทำการศึกษาเรื่องผลการใช้เทคนิคมอร์ฟিংที่มีผลต่อการจำอักษรคันจิของผู้เรียน พบว่า การนำเสนออักษรคันจิ โดยใช้เทคนิคมอร์ฟিংมีผลในการช่วยจำความหมายอักษรคันจิของผู้เรียนทุกคนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบ การจำอักษรคันจิสูงกว่าร้อยละ 80

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สามารถนำไปพัฒนารูปแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตัวอักษรในภาษาญี่ปุ่นในระดับชั้นอื่นๆ ได้ โดยอาจจะปรับเปลี่ยนเนื้อหาจากง่ายไปตามวัยของกลุ่มเป้าหมาย
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนอักษรคันจิกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อจะช่วยให้พัฒนาความสามารถในการเขียนอักษรคันจิของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น
3. ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษาหลักสูตรฯ เอกสารประกอบหลักสูตรฯ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และการจัดกิจกรรมควรมีการปฐมนิเทศให้นักเรียนมีความเข้าใจในขั้นตอนการจัดกิจกรรม เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำร่วมกับเทคนิค มอร์ฟিং โดยสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยให้มีความสอดคล้องทางด้านเนื้อหาความเหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดทั้งให้มีความหลากหลายทั้งด้านกระบวนการคิด การจำ และฝึกจินตนาการอย่างเป็นระบบ และทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

2. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ และควรมีการกำหนดระยะเวลา ให้เพียงพอมีความต่อเนื่องในเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียน และจดจำอักษรคันจิ ได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติกาญจน์ รัตนพิทักษ์. (2558). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้อักษรคันจิของนักศึกษาชาวไทย โดยใช้กิจกรรมเชื่อมโยงภาพ กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. วารสารนานาชาติ. 7(1), 1-26.
- ทศนา แคมณี. (2557). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อึ้ง บั้วศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร:การออกแบบหลักสูตรและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ธนรัช.
- ประกายพริก จักพันธ์. (2552). การออกแบบภาพเคลื่อนไหวในการจำคันจิ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปรีชา เยาว์เย็นผล. (2544). กิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้การแก้ปัญหาปลายเปิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุขภูบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- นภาลักษณ์ ตั้งอรุณศิลป์. (2559). การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาจีนขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาการจำอักษรจีนโดยใช้เทคนิคมอร์ฟিংร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ล้วน สายยศ และอังคณาสายยศ. (2536). เทคนิควิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วรานนท์ กำแพงแก้ว. (2553). ผลการใช้เทคนิคมอร์ฟিংที่มีผลต่อการเรียนอักษรคันจิของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุโท เจริญสุข. (2515). หลักจิตวิทยาและพัฒนาการมนุษย์. กรุงเทพฯ : แพร์พิตยา.
- สมพร โกมารทัต. (2548). รายงานผลการวิจัย : การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาที่สองระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : ศูนย์สารสนเทศและหอสมุดมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

Kobayashi, Rika. (2010). The effectiveness of the keyword method in kanji acquisition for second language learners. 2010 SEATJ Conference Proceedings: Southeastern Association of Teachers of Japanese. Duke University, NC.

Matsui, Yoshikazu. (1999). Japanese Teaching in Thailand. Japan : Kinsei-sha.

Taba, Hilda. (1962). Curriculum development theory and practice. New York: Harcourt, Brace and World.

